

Kutsekoolid manalasse?

Valitsus koostas seaduseelnõu, mille järgi läheb 1998. aastast alates riigiettevõtete omatulu tervikuna tagasi riigieelarvesse. See puudutab ka kutseõppeasutusi.

Rahandusminister Mart Opmanni sõnul oli kutseõppeasutuste õppetootmistegevusest saadud omatulu mullu 39,5 miljonit krooni, mis on keskmiselt viie 500 õpilasega kutseõppeasutuse eelarve. Eelnõu järgi peaks omatulu nüüd minema tagasi riigieelarvesse. Tekib küsimus, kas valitsus suurendab kutseõppeasutuste finantseerimist vähemalt samas suurusjärgus kui omavahendite näol kavatakse tagasi pöörata. Väidan, et kutseõppeasutused on praegugi kuni kümnekordselt alafinantseeritud.

Isegi N. Liidu tsentralismi tingimustes oli kutsekoolides lubatud omatulu, mille kulumise otsustas põhiliselt direktor. Näiteks kui kooperative tekkides jooksid koolid võõrkeeleõpetajatest tühjaks, jäid meie õpetajad tööle, sest leidsin võimaluse omavahenditest neile juurde maksta.

Eestis ei ole tegelikult koolitatud ühtki õpetajat kutsekoolidele. Tänu omavahenditele on koolid ise suutnud saata märkimisväärsel hulgal õpetajaid välismaale silmaringi ja teadmisi täiendama. Paljud kutsekoolid on rajanud arvutiklassid põhiliselt omavahendite arvelt. Haridusministeerium ei pidanud ka tänavu vajalikuks ehituskoolile arendusinvesteeringuiks raha eraldada.

Enamik kutsekoole on rajanud korralikud spordikompleksid. Meie kooli spordibaas osutab õppe-spordialast teenust Tallinna Kesklinna Spordikoolile, Kopli Spordikoolile, jalgpallikoolile. Spordikompleksi on

**Henn
Värs**

SEISUKOHT

kasutatud maksimaalselt ning selle remondiks pole aastaid kulutatud riigieelarve vahendeid.

Praegu on lubatud kutseõppeasutustel läbi viia tasulisi täiskasvanute täiend- ja ümberõppekursusi. Sellest laekuv omatulu läks seni koolide ainelise baasi edasiarendamiseks.

Riigikogu avaistungil ütles president, et haridusreform seisab siiani nullis. Kui mainitud eelnõu vastu võetakse, jõuaks haridusreform kutseõppeasutuste suhtes üsna kiiresti lõpule, tähendades küll tõenäoliselt kutsekoolide manalasse minekut. Sest kas saab rääkida eduka haridusreformi võimalikkusest, kui selleks pole vahendeid.

Riigikogu seisab valiku ees: kas võtta kutseõppeasutuste omatulu riigieelarvesse ja kindlustada koolid väljaõppeks vajalikuga eelarvest või leppida kutsekoolide suretamisega või lasta koolidel ise riigile appi tulla tema püha kohuse täitmiseks. Iga riigi püha kohus on oma rahvale toimetulekuhariduse võimaldamine. Riik saab seda iseseisvana; kui ta on konkurentsivõimeline ka tööhõuturul.

Henn Värs on Tallinna Kopli Ehituskooli direktor.